

NARODNA BANKA SRBIJE

**SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA**

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
5–16. mart 2018.**

Mart 2018.

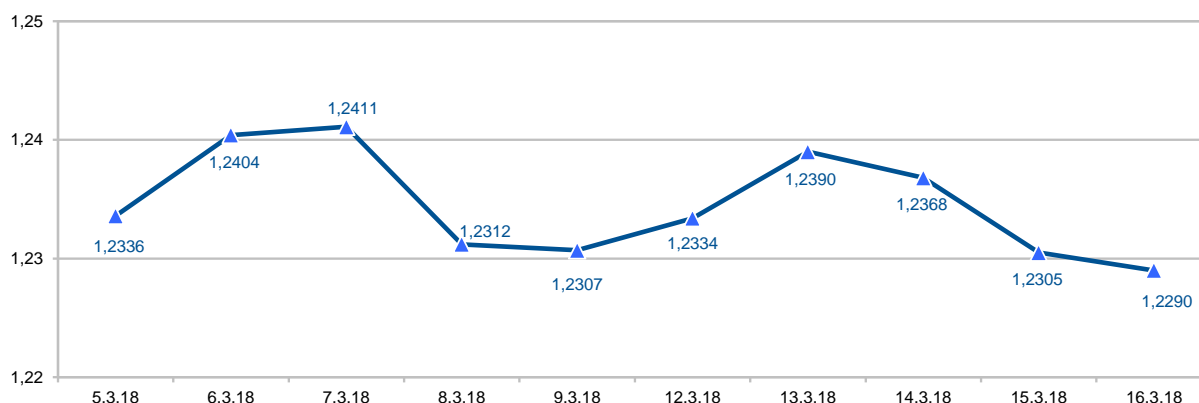
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	26. 4. 18.	\
II Federalne rezerve	1,50-1,75	+0,25	21. 3. 18.	2. 5. 18.	1,50-1,75
III Banka Engleske	0,50	+0,25	2. 11. 17.	10. 5. 18.	\
IV Banka Kanade	1,25	+0,25	17. 1. 18.	18. 4. 18.	1,25
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25%)-(-0,25%)	-0,50	15. 1. 15.	21. 6. 18.	\

Izvor: Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Nakon kratkotrajnog slabljenja evra na početku nedelje, pod uticajem neizvesnosti oko formiranja vlade u Italiji posle parlamentarnih izbora održanih za vikend, na kojima su stranke desnog krila i evroskeptične partije prošle bolje nego što je očekivano, stabilizaciji vrednosti evra prema dolaru doprinelo je smanjenje političkih rizika u Nemačkoj. Članovi Socijaldemokratske partije Nemačke (SPD) glasali su za formiranje koalicije sa strankom aktuelnog nemačkog kancelara Angele Merkel, čime je otvoren put za kreiranje tzv. „velike koalicije” nakon izbora održanih septembra prethodne godine. Do manje tražnje za dolarom u nastavku nedelje dolazi pod uticajem postizanja dogovora o održavanju samita između Severne i Južne Koreje, uz nameru Severne Koreje da smanji nuklearno naoružanje ukoliko SAD bude garantovala njenu bezbednost, kao i spremnost na razgovore o normalizaciji odnosa sa SAD. Takođe, padu vrednosti dolara doprinela je i ostavka savetnika predsednika SAD Gerija Kona, koji je najavio povlačenje s tog mesta zbog protivljenja odluci predsednika Donalda Trampa o uvođenju carina na uvoz čelika i aluminijuma. Njegova ostavka povećala je strah od rasta protekcionizma u SAD, koji bi mogao dovesti do odmazde od strane drugih zemalja pogođenih tim merama, te izbijanja trgovinskog rata.

U drugoj polovini nedelje, pod uticajem sastanka ECB-a, vrednost evra prema dolaru opada. Na sastanku održanom 8. marta, ECB je odlučila da kamatne stope zadrži na postojećem nivou, uz mesečni

obim neto kupovine aktive u vrednosti od 30 mlrd evra do septembra 2018. godine ili nakon toga ukoliko bude bilo potrebno, tj. dok god ECB ne bude uverena da je inflacija u zoni evra na putu da dostigne ciljani nivo. U izveštaju sa sastanka takođe se navodi da ECB očekuje da će kamatne stope ostati na sadašnjem nivou dugo nakon završetka programa neto kupovine aktive. Evro je kratkotrajno ojačao usled toga što je ECB iz izveštaja sa sastanka izbacila deo koji se odnosi na mogućnost povećanja obima kupovine aktive ukoliko se smanje izgledi dostizanja ciljanog nivoa inflacije. Iako je predsednik ECB-a Mario Dragi na konferenciji nakon sastanka istakao da projekcije rasta ukazuju na snažan privredni rast zone evra i u narednom periodu, što povećava očekivanja da će inflacija dostići ciljani nivo od nešto ispod 2%, domaći inflatorni pritisci i dalje su slabi, što zahteva opreznost ECB-a. Takođe, Dragi je kao najveći rizik istakao mogući trgovinski rat i posledice koje bi mogao imati, iako je direktan uticaj povećanja carina na čelik i aluminijum na zonu evra ograničen. Pod uticajem njegovih izjava evro beleži najveći dnevni pad vrednosti prema dolaru tokom posmatranog perioda (-0,80%). Objava februarskog izveštaja s tržišta rada SAD s kraja nedelje prošla je bez bitnijeg uticaja na kurs evra prema dolaru, usled toga što je najveći broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u poslednjoj godini i po dana (313.000), usledio istovremeno s većim od očekivanog usporavanja rasta zarada, čije je ubrzanje naročito bitno za oporavak inflacije u SAD. U toku prvog dela izveštajnog perioda, evro je oslabio za 0,08% prema dolaru.

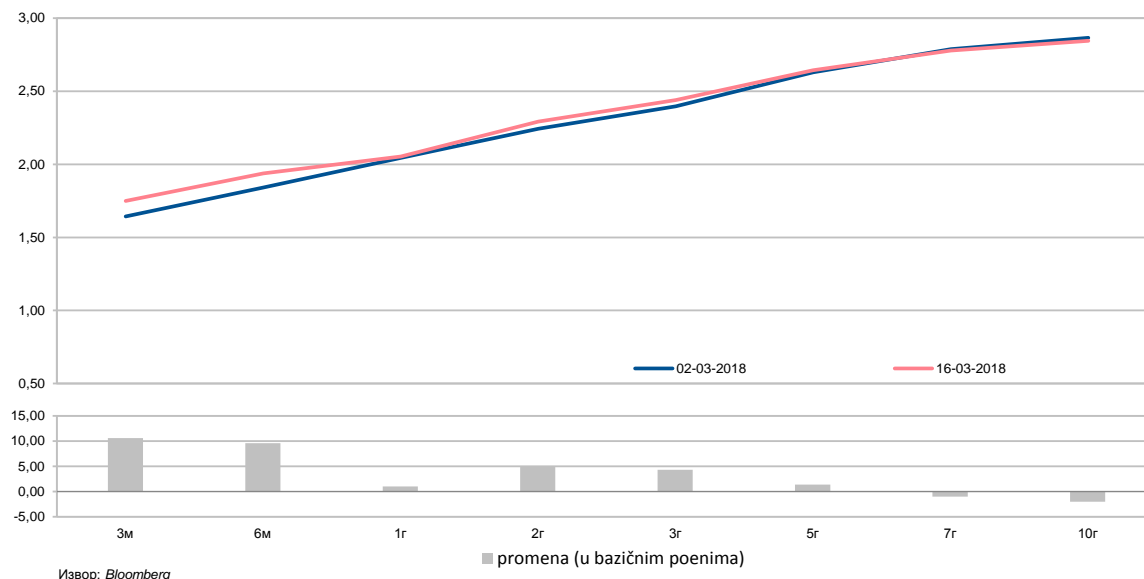
Slabljenje dolara u drugom delu izveštajnog perioda bilo je pod uticajem objave podataka o usporavanju rasta potrošačkih cena u SAD tokom februara, na 0,2%, sa 0,5% iz januara, čemu su doprineli pad cena benzina, najveći mesečni pad cena novih vozila od 2009. godine (-0,5%), pad cena bežičnih telefonskih usluga, kao i niži troškovi medicinske nege. Posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine, stopa inflacije u februaru je porasla na 2,2% sa 2,1% iz januara. Stopa bazne inflacije u februaru je iznosila 0,2%, što je ispod stope od 0,3% iz januara, dok je u odnosu na isti period prethodne godine, stopa bazne inflacije u februaru bila na nivou od 1,8%, treći mesec zaredom. Dodatni pad vrednosti dolara prema evru bio je posledica najnovije izmene unutar administracije predsednika SAD, koja je doprinela rastu političkih neizvesnosti. Predsednik SAD Donald Tramp odlučio je da otpusti državnog sekretara Reksa Tilersona, nakon nesuglasica u pogledu spoljne politike prema Severnoj Koreji, Rusiji i Iranu, a na njegovo mesto biće postavljen direktor *CIA* Majk Pompeo. Takođe, vesti o tome da SAD planira da uvede carine na uvoz kineskih proizvoda vredan 60 mlrd dolara, uz fokus na sektore tehnologije, telekomunikacije i odeće, te strah od eskalacije trgovinskog rata, negativno su se odrazili na vrednost dolara, da bi sredinom nedelje oprezne izjave članova ECB-a uspele da zaustave dalje slabljenje dolara prema evru. Predsednik ECB-a Mario Dragi izjavio je da je ECB postala sigurnija u povratak inflacije na ciljani nivo tokom srednjeg roka, ali da su inflatorni pritisci i dalje slabi u poređenju s prethodnim periodima ekonomskog oporavka, te da su potrebni dodatni dokazi o održivom rastu inflacije, usled čega će prilagođavanja monetarne politike u zoni evra biti predvidiva, a program neto kupovine aktive biti završen kada bude procenjeno da je ostvaren dovoljan napredak u pogledu održivog rasta inflacije ka cilju, kao i da će izmene monetarne politike uzeti u obzir neizvesnost oko procene neiskorišćenih kapaciteta i osetljivosti zarada na njihovo smanjenje. Dragi je takođe naveo protekcionističke mere SAD kao izvor neizvesnosti, dodajući da bi inicijalni uticaj ovih mera na zonu evra trebalo da bude mali. Članovi ECB-a Praet i Kere takođe su istakli potrebu za dodatnim dokazima o održivom napretku inflacije ka cilju, kao preduslov za smanjenje stimulativnih mera monetarne politike u zoni evra. Objava dobrih ekonomskih podataka u SAD dodatno je podržala rast vrednosti dolara prema evru tokom drugog dela nedelje. Tokom februara rast uvoznih cena se ubrzava, industrijska proizvodnja takođe snažno raste u februaru, podržana rastom aktivnosti prerađivačkog i rudarskog sektora, uz istovremeni rast optimizma potrošača, prema indeksu poverenja Univerziteta iz Mičigena, čija je vrednost u martu porasla na najviši nivo u poslednjih četrnaest godina, podstaknuta dobrim stanjem na tržištu rada i smanjenjem poreskih stopa u SAD. U toku druge nedelje, evro je oslabio za 0,14% prema dolaru, odnosno za 0,22% u toku posmatranog izveštajnog perioda.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Prinosi državnih obveznica SAD su u toku izveštajnog perioda povećani na kraćem delu krive (do pet godina), dok je kod obveznica duže ročnosti zabeleženo smanjenje prinosa. Prinosi dvogodišnjih državnih obveznica povećani su za oko 6 b.p., dok je kod desetogodišnjih instrumenata zabeležen pad od oko 2 b.p., tj. dalje je smanjen nagib krive prinosa.

Početak prve nedelje izveštajnog perioda, blago su porasli prinosi državnih obveznica, nakon objave dobrih podataka o rastu aktivnosti uslužnog sektora SAD. *ISM* indeks neproizvodnog sektora SAD u februaru blago opada, na 59,5 (očekivano 59,0), nakon 59,9 u prethodnom mesecu. Komponenta poslovnih aktivnosti raste na 62,8, što je najviše za poslednjih skoro godinu dana, a komponenta koja se odnosi na porudžbine raste na 64,8, što je najviše od 2005. godine. Komponenta zaposlenosti opada na 55,0, nakon visokog nivoa u januaru (61,6, što je bila najviša vrednost od 1997. godine). *PMI* kompozitni indeks u SAD, prema konačnim podacima, iznosi 55,8 u februaru, što je nešto ispod preliminarne procene. Komponenta indeksa koja se odnosi na porudžbine povećana je sa 56,3 na 57,6, što je najviše od marta 2015, dok je zaposlenost povećana na najveći nivo od avgusta 2017. godine. Na rast prinosa uticala je i izjava članice FED Brejnard, koja je izrazila optimizam u pogledu budućeg privrednog rasta u SAD, usled globalnog privrednog rasta i fiskalnih stimulansa u SAD, kao i da bi to moglo da utiče na ubrzanje povećanja kamatnih stopa u SAD. S druge strane, porudžbine trajnih dobara, prema finalnoj proceni za januar, smanjene su za 3,6%, što je nešto manje od preliminarne procene (-3,7%), najviše usled smanjenja porudžbina aviona. Porudžbine bez transportnih sredstava, koja su volatilna komponenta, u januaru su smanjene za 0,3%, u skladu s prvom procenom. Nove porudžbine kapitalnih dobara, koje se koriste kao pokazatelj planova investicione potrošnje, u januaru su smanjene za 0,3% (prelimarno -0,2%), nakon smanjenja od 0,6% u decembru. Na pad porudžbina je, pored lošijih vremenskih uslova u januaru, uticao i vrlo visok nivo porudžbina u drugoj polovini prošle godine. U drugoj polovini nedelje, prinosi se nisu značajnije menjali, uprkos objavi dobrog izveštaja s tržišta rada, usled neizvesnosti vezane za mogući trgovinski rat i ostavke Gerija Kona, savetnika predsednika SAD, zbog protivljenja odluci predsednika Trampa o uvođenju carina na uvoz čelika i aluminijuma. Trgovinski deficit SAD u januaru je iznosio 56,6 mlrd dolara (prethodno 53,9 mlrd dolara), što je najveći nivo od oktobra 2008. godine, usled pada izvoza na nivo od 200,9 mlrd dolara, dok je uvoz bio nepromenjen (257,5 mlrd). Deficit s Kinom

značajno je povećan i iznosi oko 36 mlrd dolara, dok je deficit s Kanadom povećan na 3,6 mlrd dolara. Broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u februaru je iznosio 313.000, što je iznad očekivanih 205.000, i najviše od jula 2016. godine, podržan snažnim rastom broja radnih mesta i u uslužnom, i u proizvodnom delu ekonomije, gde se i u građevinskom i u prerađivačkom sektoru beleži solidan rast, iznad dugoročnog trenda. Podaci za decembar i januar revidirani su naviše, za ukupno 54.000. S druge strane, rast zarada se usporio. One su u odnosu na prethodni mesec povećane za 0,1% (očekivano 0,2%; prethodno 0,3%), dok su u odnosu na isti period prethodne godine u februaru povećane za 2,6% (očekivano 2,8%), uz reviziju rasta iz januara sa 2,9% na 2,8%. Stopa nezaposlenosti ostala je nepromenjena, na nivou od 4,1% (očekivano 4,0%), usled toga što je 806.000 ljudi postalo deo tržišta rada, te je stopa učešća radne snage u februaru povećana na 63,0% sa 62,7%. Ovi podaci ukazuju na to da se nastavlja snažan napredak na tržištu rada, ali uz relativno slab rast zarada.

U prvoj polovini druge nedelje izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD opadaju, usled objave nešto lošijih podataka o inflaciji i maloprodaji, rastuće diplomatske tenzije između Velike Britanije i Rusije i ponovnog straha od mogućeg trgovinskog rata, nakon vesti da bi predsednik SAD Tramp mogao nametnuti carine na uvoz kineskih proizvoda vredan 60 mlrd dolara, uz fokus na sektore tehnologije, telekomunikacije i odeće. Takođe, Tramp je odlučio da otpusti državnog sekretara Reksa Tilersona, nakon nesuglasica u pogledu spoljne politike prema Severnoj Koreji, Rusiji i Iranu. Tokom februara dolazi do usporavanja rasta potrošačkih cena u SAD na 0,2%, u skladu sa očekivanjima, sa 0,5% iz januara, čemu su doprineli pad cena benzina, najveći mesečni pad cena novih vozila od 2009. godine (-0,5%), pad cena bežičnih telefonskih usluga, kao i niži troškovi medicinske nege. Posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine, stopa inflacije u februaru raste na 2,2%, takođe u skladu sa očekivanjima, sa 2,1% iz januara. Stopa bazne inflacije je u februaru iznosila 0,2%, koliko je bilo očekivano, što je ispod stope od 0,3% iz januara, dok je u odnosu na isti period prethodne godine, stopa bazne inflacije u februaru bila na nivou od 1,8%, treći mesec zaredom. Maloprodaja u SAD u februaru opada za 0,1%, nasuprot očekivanom rastu od 0,3%, uz reviziju podatka iz januara, sa -0,3% na -0,1%. Maloprodaja bez automobila i goriva tokom februara je povećana za 0,3%, u skladu sa očekivanjima, dok je pad iz prethodnog meseca bio manji od prvobitno prijavljenog (revidiran sa -0,2% na -0,1%). Do pada maloprodaje dolazi u sedam od trinaest glavnih kategorija, a ovi podaci ukazuju na usporavanje rasta potrošnje stanovništva, koja čini najveći deo ekonomije SAD, nakon što je u četvrtom tromesečju prethodne godine ostvarila najbrži rast u više od godinu dana (3,8%, na godišnjem nivou), iako se očekuje da će snažno tržište rada, niži porezi i rastući optimizam podržati dalji solidni rast potrošnje. Krajem nedelje prinosi su umereno porasli, usled objave dobrih podataka iz proizvodnog sektora. Industrijska proizvodnja u SAD je u februaru povećana za 1,1% u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 0,4%), dok je podatak za januar revidiran blago naniže, sa -0,1% na -0,3%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, industrijska proizvodnja je u februaru povećana za 4,4%, najbrže za poslednjih sedam godina. Rudarska aktivnost povećana je za 4,3%, dok je proizvodnje električne energije (-3,3%) i prirodnog gasa (-13,8) opala, usled relativno toplog vremena. Proizvodnja prerađivačkog sektora takođe raste u februaru, za 1,2% (očekivan rast od 0,5%), nakon smanjena za 0,2% u januaru, odnosno 2,5% u odnosu na februar prošle godine, usled snažne domaće i inostrane tražnje, koja je delimično podržana i deprecijacijom dolara. Na rast prerađivačke proizvodnje najviše je uticao rast proizvodnje motornih vozila (3,9% u februaru). Stopa iskorišćenosti proizvodnih kapaciteta u februaru je povećana na 78,1% (očekivano 77,7%, prethodno 77,4%), što je najviši nivo od početka 2015. godine. Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koje pokriva FED iz Njujorka u martu je imao vrednost od 22,5, iznad očekivanja (15,0) i vrednosti u prethodnom mesecu (13,1). Pokazatelj poslovnih očekivanja u oblasti koje pokriva FED iz Filadelfije u martu je iznosio 22,3, što je ispod očekivanih 23,0, i 25,8 zabeleženih u februaru. Snažan rast novih porudžbina i pošiljki bio je primetan kod oba indeksa, uz povećanje vrednosti komponenti indeksa koje ukazuju na rast poslovnih investicija u narednom periodu. Oba pokazatelja takođe ukazuju na rast inflatornih pritisaka kada je reč o cenama inputa, ali ograničenu mogućnost da se oni prenesu na potrošačke cene. Pored prethodnog, pokazatelj FED-a iz Filadelfije ukazuje na nedostatak radne snage i neusklađenost veština ponude i tražnje za radnom snagom u ovom delu SAD.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

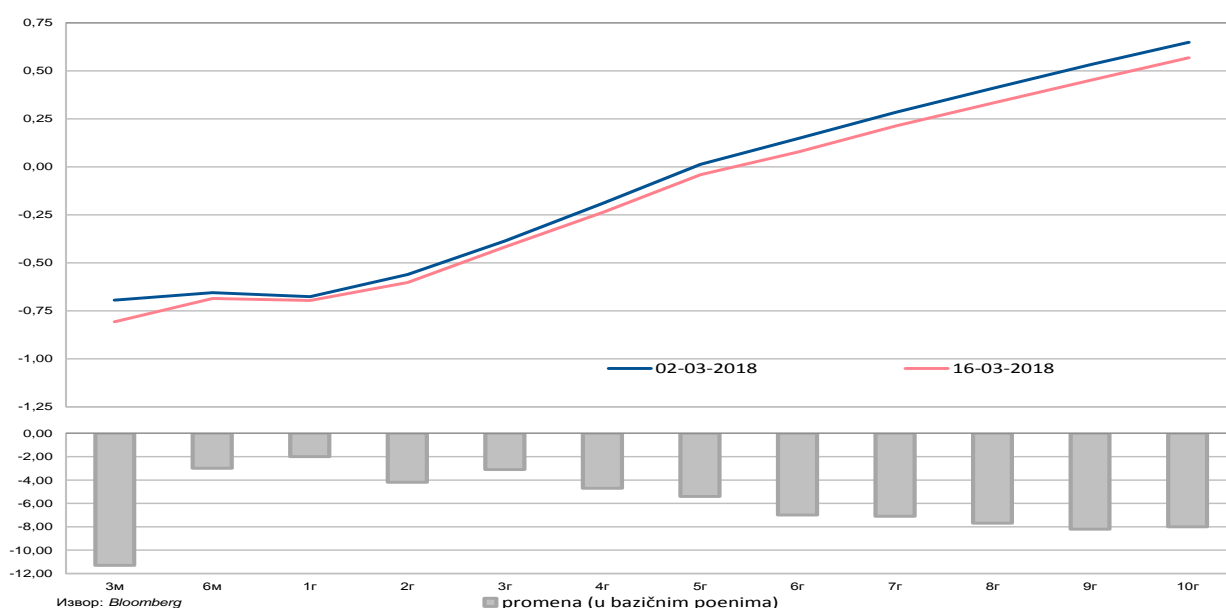
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Broj kreiranih radnih mesta van sektora poljoprivrede (9. 3. 2018)	Feb.	205k	313k	239k
II Stopa rasta potrošačkih cena, M/M (1. 3. 2018)	Feb.	0,2%	0,2%	0,5%
III Stopa rasta industrijske proizvodnje M/M (16. 3. 2018)	Feb.	0,4%	1,1%	-0,2%

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su opali. Prinos desetogodišnje obveznice smanjen je sa 0,65% na 0,57%, prinos petogodišnje obveznice smanjen je sa 0,01% na -0,04%, dok je prinos dvogodišnje obveznice smanjen sa -0,56% na -0,60%. Do pada prinosa tokom perioda došlo je usled politične neizvesnosti, nakon rastućih diplomatskih tenzija između Velike Britanije i Rusije, kao i ponovnog straha od mogućeg trgovinskog rata.

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, objavljen je podatak o konačnoj proceni rasta BDP-a u zoni evra, koji je u četvrtom tromesečju 2017. godine povećan za 0,6% u odnosu na prethodno tromesečje, u skladu s preliminarnom procenom, nakon rasta od 0,7% u trećem tromesečju. Rast privatne potrošnje iznosi 0,2% (pozitivan doprinos BDP-u 0,1 procentni poen). Poslovne investicije povećane su za 0,9% (doprinos 0,2 p.p.), dok je izvoz povećan za 1,9% (doprinos 0,4 p.p.). Rast za 2017. godinu iznosio je 2,3%, što je najveća stopa rasta od 2007. godine.

U četvrtak, 8. marta, održan je sastanak ECB-a. ECB je odlučila da kamatne stope zadrži na istom nivou, uz mesečni obim neto kupovine u vrednosti od 30 milijardi evra do septembra 2018. godine ili i nakon toga ukoliko bude potrebno, odnosno dok ECB ne bude uverena da je inflacija u zoni evra na putu da dostigne ciljani nivo. U izveštaju sa sastanka se navodi da ECB očekuje da će kamatne stope ostati na sadašnjem nivou u dužem periodu, odnosno dugo nakon završetka programa kupovine aktive, ali se u izveštaju više ne pominje mogućnost povećanja obima kupovine aktive ukoliko se smanje izgledi da

inflacija dostigne ciljani nivo. Prognoze privrednog rasta u zoni evra povećane su za 2018. godinu sa 2,3% na 2,4%, dok su za 2019. i 2020. godinu zadržane na 1,9%, odnosno 1,7%, respektivno. S druge strane, prognoze rasta inflacije zadržane su za ovu godinu na 1,4% i za 2020. godinu na 1,7%, dok su za 2019. godinu smanjene sa 1,5% na 1,4%. Predsednik ECB-a Dragi, na konferenciji nakon sastanka, rekao je da projekcije rasta ukazuju na snažan privredni rast u zoni evra u narednom periodu, što povećava očekivanja da će inflacija dostići ciljani nivo od nešto ispod 2%, ali da su domaći inflacioni pritisci i dalje slabi. Takođe, kao najveći rizik istakao je mogući trgovinski rat i posledice koje bi on mogao da ima, iako je direktan uticaj povećanja carina na čelik i aluminijum na zonu evra ograničen.

Narednog dana, član ECB-a Kere izjavio je da je privredni rast zone evra snažan i dobro raspoređen, usled toga što sada obuhvata sve regione i sektore, ali da je i dalje zavisn od ekspanzivne monetarne politike, dodajući da inflacija još uvek nije dostigla željeni nivo, te da će kamatne stope ostati niske dugo nakon perioda neto kupovine aktive, kao i da o kamatnim stopama nije bilo diskusije na poslednjem sastanku ECB-a.

Tokom druge nedelje, objavljen je i konačan podatak o inflaciji u zoni evra, koja je u februaru iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, što je u skladu s preliminarnom procenom (u januaru -0,9%), odnosno 1,1% za poslednju godinu dana (preliminarno 1,2%, na kraju januara 1,3%). Godišnja stopa bazne inflacije bila je 1,0%, što je u skladu s preliminarnom procenom i njenom visinom u januaru. Uprkos snažnom rastu privredne aktivnosti u zoni evra i smanjenju neiskorišćenih kapaciteta, za sada se ne beleži rast inflatornih pritisaka i ukazuje na to da ECB neće žuriti sa pooštavanjem monetarne politike u prvoj polovini godine.

U sredu, 14. marta, predsednik ECB-a Mario Dragi izjavio je da je ECB postala sigurnija u povratak inflacije na ciljani nivo tokom srednjeg roka, ali da su inflatorni pritisci i dalje slabi u poređenju sa prethodnim periodima ekonomskog oporavka, te da su potrebni dodatni dokazi o održivom rastu inflacije, usled čega će prilagođavanja monetarne politike u zoni evra biti predvidljiva, a program neto kupovine aktive biti završen kada bude procenjeno da je ostvaren dovoljan napredak u pogledu održivog rasta inflacije ka cilju, dodajući da će izmene monetarne politike uzimati u obzir neizvesnost oko procene neiskorišćenih kapaciteta i osetljivosti zarada na njihovo smanjenje. Dragi je takođe naveo protekcionističke mere SAD kao izvor neizvesnosti, dodajući da bi inicijalni uticaj ovih mera na zonu evra trebalo da bude mali. Članovi ECB-a Praet i Kere takođe su istakli potrebu za dodatnim dokazima o održivom napretku inflacije ka cilju, kao preduslovu za smanjenje stimulativnih mera monetarne politike u zoni evra.

U petak, 16. marta, glavni ekonomista ECB-a Praet izjavio je da postoje pouzdani znaci da u privredi zone evra ima više neiskorišćenih kapaciteta, posebno na tržištu rada, gde se beleži brži rast ponude, posebno kod žena, starijih ljudi i kvalifikovanih radnika iz Srednje Evrope. On je rekao da će to pozitivno uticati na privredni rast u zoni evra, ali da će dodatno oslabiti i onako slab rast zarada, odnosno da će biti potrebno više vremena da se dostigne ciljani stopa inflacije (oko 2%).

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

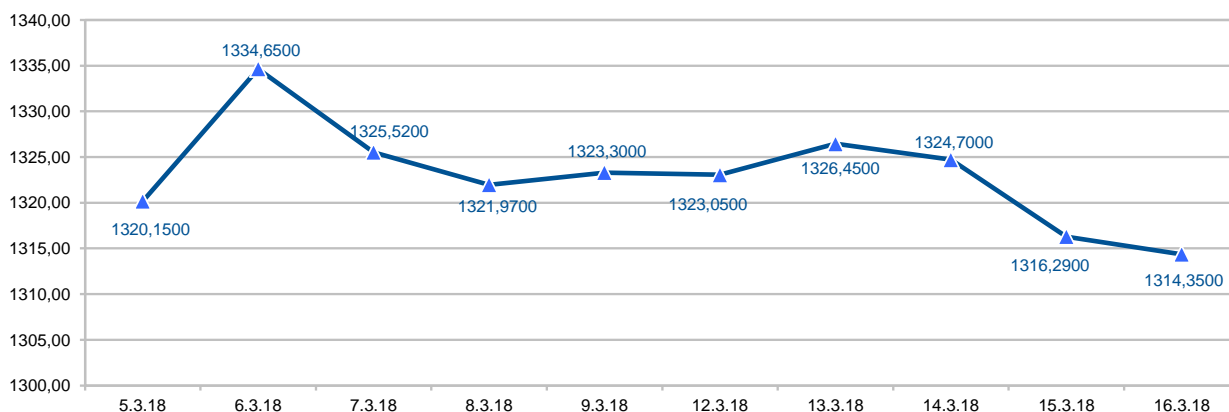
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I PMI kompozitni indeks u zoni evra (5. 3. 2018)	Feb.	57,5	57,1	57,1
II BDP u zoni evra (7. 3. 2018)	T4	0,6%	0,6%	0,6%
III Inflacija u zoni evra, g/g (16. 3. 2018)	Feb.	1,2%	1,1%	1,3%

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

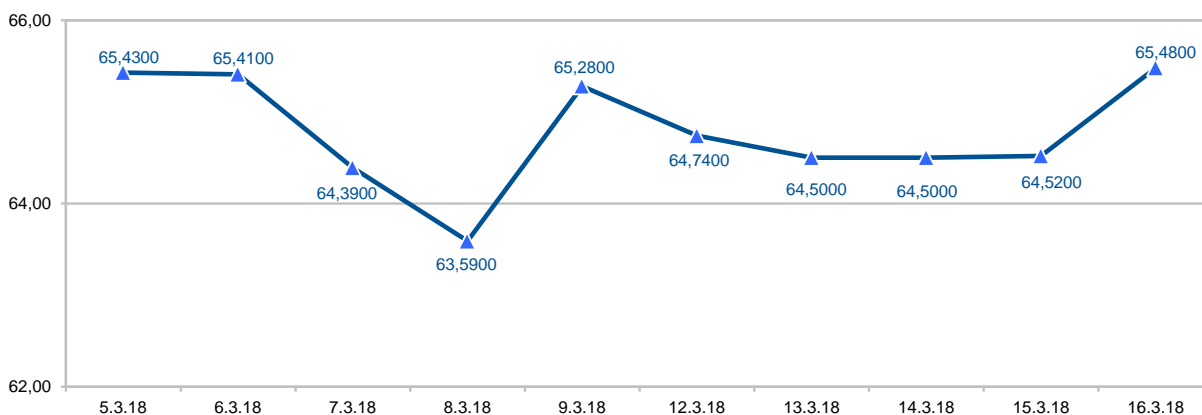
Cena zlata na samom početku izveštajnog perioda opada, ali su neizvesnosti u pogledu ishoda parlamentarnih izbora u Italiji i strah od mogućeg izbijanja globalnog trgovinskog rata delovali kao ograničavajući faktori pada cene. Narednog dana cena zlata porasla je više od 1%, istovremeno sa slabljenjem dolara, nakon što je Severna Koreja dala naznake da je otvorena za pregovore u pogledu nuklearnog naoružanja, i dalje zabrinutosti investitora oko agresivne trgovinske politike SAD. Daljem rastu cene doprinela je vest o tome da je glavni ekonomski savetnik predsednika SAD Geri Kon dao ostavku, da bi potom usledio pad cene usled nastojanja investitora da ostvare profite po osnovu prethodnog skoka na najviši nivo u poslednjoj nedelji dana. Dodatni pad cene usledio je uporedo s jačanjem dolara prema evru, nakon što je predsednik ECB-a Mario Dragi signalizirao da će bilo kakva normalizacija monetarne politike u zoni evra biti veoma postepena. Na kraju nedelje cena zlata je uspela da se blago oporavi, dok je na nedeljnem nivou cena porasla za 0,04%.

Pad cene na početku druge nedelje usledio je istovremeno sa skokom cena akcija na svetskim tržištima, nakon prošlonedeljne objave izveštaja s tržišta rada SAD koji je pokazao snažan broj novih radnih mesta u SAD tokom februara i povećao optimizam među investitorima, koji je prethodno bio negativno pogođen potencijalnim trgovinskim ratom između SAD i drugih glavnih ekonomija. Nove izmene u administraciji predsednika SAD, i posledično slabljenje dolara, doprineli su privremenom oporavku cene, da bi od sredine pa do kraja nedelje cena zlata imala trend pada. Cena pada pod uticajem jačeg dolara i očekivanja viših kamatnih stopa u SAD, dok su politička neizvesnost u SAD i geopolitičke tenzije između Velike Britanije i SAD ograničile intenzitet pada. U toku druge nedelje, cena zlata smanjena je za 0,68%, odnosno za 0,64% tokom posmatranog dvonedeljnog perioda.

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Cena nafte je u toku prvog dela izveštajnog perioda porasla za 1,33%. Do rasta cene na početku nedelje dolazi uporedo s poboljšanjem sentimenta na finansijskim tržištima, koji se odrazio na rast cena na tržištima akcija u SAD, uprkos objavi izveštaja Međunarodne agencije za energetiku, prema kome se prognozira da će proizvodnja nafte u SAD porasti sa 2,7 mln na 12,1 mln barela po danu tokom narednih pet godina. Rast cene nafte takođe je bio podržan slabljenjem dolara, ali je taj rast bio ograničen prognozama rasta zaliha sirove nafte u SAD tokom protekle nedelje. Upravo objava izveštaja koji je potvrdio očekivanja rasta proizvodnje i zaliha sirove nafte u SAD u prethodnoj nedelji, kao i pad cena na tržištima akcija usled zabrinutosti oko uvođenja protekcionističkih mera u SAD, koje bi mogle dovesti do izbijanja trgovinskog rata, dovele su do pada cene nafte sredinom nedelje. Pred kraja nedelje cena se oporavlja, istovremeno sa oporavkom cena akcija na Vol Stritu nakon objave podatka o najvećem broju novih radnih mesta u SAD od jula 2016. godine, kao i usled rasta optimizma investitora da bi planirani sastanak između predsednika SAD Donalda Trampa i predsednika Severne Koreje Kim Džong Una mogao doprineti smanjenju geopolitičkih tenzija.

Početak nedelje cena nafte opada pod uticajem zabrinutosti oko rasta proizvodnje nafte iz uljnih škriljaca u SAD, uporedo s padom cena akcija na berzama, do čega je delimično došlo pod uticajem rasta političke neizvesnosti nakon novih izmena u administraciji predsednika SAD. Stabilizaciji cena doprinela je objava snažnih ekonomskih podataka iz Kine, te rast potreba Kine za uvozom nafte, usled ubrzanja prerade nafte tokom januara i februara. Takođe, do izvesnog rasta optimizma došlo je pod uticajem prognozirano rasta tražnje za naftom za 1,5 mln barela po danu u toku 2018. godine, usled veće tražnje iz industrijalizovanih zemalja, prema izveštaju Međunarodne agencije za energetiku, koja takođe očekuje pad proizvodnje nafte Venecuele, uz nepromenjena očekivanja rasta proizvodnje nafte zemalja van OPEC-a, koja su i dalje značajno ispod prognoza Administracije za energetske informacije u SAD (1,8 mln barela po danu u odnosu na 2,5 mln barela po danu). Ovaj izveštaj doprineo je oporavku cene na kraju nedelje, u toku koje su one porasle za 0,31%, dok je tokom kompletnog izveštajnog perioda cena nafte porasla za 1,65%.